

18
II
454

VOTA
PRO SALVTE
SERENISSIMI ET CLEMENTISSIMI
PRINCIPIS
FRIDERICI AVGVSTI

ELECTORIS ET DVCIS SAXONIAE
ETC. ETC

NATALI IPSIVS DIE

XXIII. DEC. MDCCCLXVIII

EA, QVA PAR EST, PIETATE OBSEQVIOQVE
SVSCEPTA

A

SCHOLA ANNAEMONTANA
QVEM ACTVM SOLLEMNEM

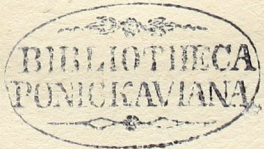
HVMANISSIME INDICIT

M. IO. CHR. GOTTLBER
RECT

PRAEMITTITVR DISPVTTATIO BREVIS DE PRINCIPE PHILOSOPHO

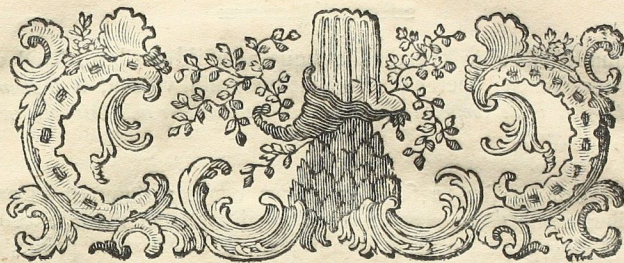
ANNABERG AE

EX OFFICINA AVG. VALENT. FRISII

1757
BRO SAUVIE
SEKRETSIM ET CHEVETISSIM
FRANCIS
FRIDERIC AVGVSTI
ELECTORIS ET DVCS SAXONIAE
IN
NATALI IRRIVS DIE
KONIGLICHEN UNIVERSITÄT
ALTA QVARTAL AN DER UNIVERSITÄT
1757
A
SCHOLA ANAEMONTANA
QVEM ACTVM SOLLEMNEM
IN DIE IRRIVS
1757
ANNALE
IN QVONIA AVE WAGREIT BEI
1757

Si vlla res, ad cognitionem pulchra et ad fructum
vberima, humano ingenio digna est, haud
scio, an philosophia, illa diuinarum humana-
rumque rerum scientia, omniumque discipli-
narum regina, sit longe excellentissima. Qua
ratione enim nostrae intelligentiae vis melius
acui, et ad inuestigandum verum magis idonea reddi, animus vero
ipse nobilissimis praeceptis ali, et ad virtutem colendam magis
instigari potest, quam hac diuina institutione? Vnde, quum ido-
neam complexa est naturam, maior in omnem vitam et societatem
humanam redundat utilitas? Quod si recte tractata, et cum puriore
religione, tanquam arctissimo aliquo vinculo coniuncta, omnis vi-
tae nostrae lex est, qua animus excelsus, fortis, cupiditatibusque
liber efficitur, nec priuatis modo, sed et summis viris, in luce ho-
minum

minum versantibus, rempublicamque administrantibus, haud vulgariter prodest; operae precium facturus mihi videor, si de *Principe philosopho, et de commodis, in rem publicam ex eius institutis pertinentibus*, disseram.

Etsi non sum nescius, maximos omnis antiquitatis viros, e quibus modo *Platonem* et *Ciceronem* nominare mihi liceat, excellenter philosophiae laudes expressisse, ut, si oculis cerni posset, mirabiles eius sectandae amores excitatura esset; meque ingenio, doctrina, atque auctoritate illis magnis nominibus esse longe inferiorem: ille tamen *DIES*, toti Saxoniae nostrae laeticus, quo soles melius nitent, et qui **AVGVSTO ELECTORI, SPEI et EXPECTATIONI SAXONIAE DVLCISSIMAE est NATALIS**, mihi patrocinatur, quod hanc scribendi materiam tam grauem atque copiosam, mihi sumferim explicandam. Consolatur me praeterea spes quaedam, fore, ut, etiam me valde impari huic proposito sentiam, tamen voluntatis momenta ad suscipiendam hanc rem iusta, aequi bonique consultum iri credam. Etenim, quum eiusmodi tempora incidunt, quibus, quid faciendum sit, declarari debet, quo viris principibus et intelligentibus probemur, non tam rem ipsam per se, sed quod a nobis, bonae voluntatis conficiis fit, acceptam volumus, ut inde mens proba et pudica intelligi possit. Quae et causa est, cur schola nostra, hunc animum deuotissimum audeat hocce die, quo omnes boni, totiusque Saxoniae ciues, **AVGVSTO, DELICIIIS ac AMORI SVO**, laetitiam non modo testificantur bonis verbis liquidam, sed et ad nepotes et feros posteros, in memoriam rei sempiternam, propagari volunt, leui hoc munusculo probatum ire; non immemor illius Persae, qui, ne solus apud Artaxerxem, sibi obuium, offerendis donis esset exclusus, aquam, vtraque manu hautam, regi obtulisse, et gratiam apud eum maximam iniisse fertur. (Ael.V. H.I, 32.)

Ingressuri hanc de *principe philosopho* disputatiunculam, mores eiusmodi philosophi definiendi ac describendi primum videntur,

tur, ne in reprehensionem eorum, quibus nomen philosophi admodum leue, et non satis principum virorum persona dignum videri possit, incurramus. Nostris enim temporibus, quibus illud arctioribus iusto limitibus circumscriptum est, vt plerique philosophum, doctorem vmbraticum, subtilibus quaestiuiculis delectantem, et supercilio rugisque submorosum difficlemque cogitent, magnifica illa et sublimis notio, quam veteres philosophiae subiciebant, vere euauit. Olim non scholae solae, vt hodie fit, sed et res publicae sibi philosophos, sapientes viros, qui modestiae causa sic dici nollent, vindicabant, qui, cum premerentur inopes ab opulentis, eos iniuria prohiberent, aequitate, legibus praeclaris constituendis, quibus infimi, pari iure essent cum ditioribus; nec ii expertes illius elegantiae, quae humanitatis litteras egregie cum philosophia, tanquam arctissimo vinculo copulat, erant; vt sunt plurimi nostrorum philosophorum, qui ieiune satis super rebus grauibus disputant; sed iis accommodate, praeclare dicta cum hominibus sic communicabant, vt altas in animis radices agerent. Praeterea illi homines, si a Sophistis, ineptis nugarum captatoribus, iisque qui de natura summa subtilitate disputabant, discesseris, sapientiae, prudentiae ciuilibus, ad rempublicam bene belli pacisque temporibus gerendam, et omnino earum rerum, hominum societati salutarium, studiosi, praeclara praecepta Socratica ad rem publicam accommodabant: vt antiquitas magnos principes, legumlatores, belli duces, legatos, philosophorum nomine inlignitos, posteritati commendare possit. Perfectos ideo homines, qui ciuilem prudentiam cum philosophia coniunxerint, habet Plutarchus (in Inst. puer. IX.) et, ita *Periclem, Dionem Syracusanum, Epaminondam*, reipublicae praefuisse, obseruat. Non minus studium quoque illi sapientes in noscendis hominum moribus collocabant; qualem fuisse referunt Vlysem, qui multorum prouidus, mores hominum et vrbes vidisse dicitur, vt a summo omnis aetatis poeta, habitus sit dignus, qui vtile nobis exemplar proponeretur, a quo, quid virtus et sapientia posset, edoceremur. Nec excludebant veteres illos e numero philosophorum, qui vsu et vita, non praeceptis essent sapientes; qualis bonus ille *Ofellus Horatianus*, abnormis sapiens, pingui

pingui crassaque Minerua fuisse fertur, et quales fuerunt, *Valerius, Fabricius, Curius* et alii. Vnde, quum notio philosophiae tam late pateat, vt et res diuinae, quas tractant Theologi, sub ea comprehendantur, (Ios. Ant. XVIII, I. B. I. II, 8.) nec tam verborum, quam honestarum rerum studium, et pulchra facta ea contineantur, vt praeclare ait *Dionysius Halicarnassensis*; (XI, p. 685.) facile intelligi potest, ipsos principes, ad hanc rationem formatos, itaque ad inuestigandum et cognoscendum verum, quod summum philosophi est munus, vt ait *Plato* in *V. Reipublicae* suae, educatos, appellari philosophos. Beatam enim tum rempublicam loco laudato (p. 422.) ait sapientissimus auctor, quum aut philosophi regnent, aut principes philosophentur: quae sententia in ore Antonini philosophi semper fuit. (*Capitol. c. 27.*) Notione igitur satis et perspicue, vt opinor, e mente veterum enucleata, quisque facile dabit, philosophiae laudes summas non excedere verum, sed nil dulcius esse

— bene quam munita tenere

Edita doctrina sapientum templa serena

Despicere vnde queas alios, passimque videre

Errare, atque viam palantes quaerere vitae,

Certare ingenio, contendere nobilitate,

Nocteis atque dies, niti praestante labore,

Ad summas emergere opes, rerumque potiri —

Bene nouerat hanc philosophiae praestantiam, praeter vitae magistrorum Graeciae, *Socratem, Platonem, Aristotelem*, e latinis *Cicero*, qui eorum studiorum aemulus, horum praeclare dicta in suos libros, tanquam hortum aliquem, tam feliciter transplantauit, vt tam sub Italiae, quam Graeciae coelo, tam pulchros fructus ferrent.

Sed age, moribus philosophi utcunque adumbratis, videamus nunc, quid principis, si philosophi aut sapientis nomen atque dignitatem tueri velit, esse videatur. Duabus autem rebus principis philosophia continetur, vt animum partim praeclara rerum, tum diuinarum tum humanarum cognitione imbuat et assuefaciat,

faciat, partim bene et egregie factis, quibus philosophiae verus nitor et splendor elucet, subiectis suis se probet. Rerum subtilium, intricatarum, saepius quoque inutilium, nulliusque assis cognitionem, non facere eum, quem dicimus philosophum, vel inde intelligi potest, quod nihil ad bene beateque viuendum, aliosque, quos inopia et calamitate oppressos videmus, adiuuandos confert. Quid igitur principis intersit, scire non modo, sed et contra aduersarios tueri placita de mundo optimo, spatio vacuo, harmonia praestabilita, aliisque quaestiunculis infinitis, quae relinquendae sunt scholis? Maiora et grauiora principi tenenda sunt, ex ea philosophiae parte, quam *Socrates*, parens ac Deus philosophiae, vt a *Cotta* apud *Ciceronem* vocatur, primus de coelo deuocauit, et in vrribus collocauit, et quae tota in imperio potest explicari. Instruit illa principem, vt, cognitione de Dei natura rite imbutus, illi reddat suam maiestatem et bonitatem, vt ait *Seneca*: (ep. 95.) quo timore, auctore omnium sapientissimo principe, sapientiae initium cernitur. Quod si princeps a se impetrat, Deum timendum, omnem spem fiduciamque in eo collocandam, et, omnia nutu eius geri, conseruari et gubernari, confidit: semper pio et composito ad grauitatem vultu, de benignitate, sanctitate et iustitia diuina cogitabit, se suaque omnia eius numini permittet, et hac consuetudine, quae illi intercedit cum Deo, mentem sanctiorem et puriorem reddet: qua cura nulla ei erit prior antiquiorque. Nescire enim quid sis, cur constitutus sis in hanc terram, quid tibi agendum omittendumue sit, quibus remediis animi morbis medearis, tibi que a vehementioribus animi motibus temperes; turpe ducitur cuiuis homini, nedum principi, quem Deus vicarium in his terris maiestatis et potentiae suae esse iussit. Vt enim nemo sibi, sed aliis, non suis propinquis amicisque, sed humanae societati natus est; quanto magis princeps, cui salus et felicitas plurimorum committitur? (cf. Cic. Fin. II, 14.) Quae omnia cum philosophia tradat; tum nescio, quae disciplina hominum generi praeclearior, salutariorque exsistere possit. Illa enim est, auctore *Cicerone*, (Tusc. V, 2. et L. II, 5.) multa paucis complectente, *vitae dux, virtutis indagatrix, expultrixque vitiorum, inuentrix legum, magistra morum et disci-*

disciplinae: sine qua non modo nos, sed omnino hominum vita nihil esse potest; quae vrbes peperit, dissipatos homines in societatem vitae conuocauit: quae extrahit vitia radicitus, et praeparat animos ad status accipiendos, quibus ea mandat et quasi serit, quae adulta fructus uberrimos ferant. Quae cum ita sint, vere cum Platone dicendum est: nullum munus praestantius mortalium generi a Diis concessum esse, philosophia; praesertim si addas, christianorum, luce diuina collustratorum. Nam etsi prouidentia Dei singulari, in Graecia summi extiterunt philosophi, quos, vt scite animaduertit *Clemens Alexandrinus*, (Strom. I, et VII.) Deus tanquam doctores, vt in Iudaea sanctissimos vates, constituerat, vt superstitionem abominandamque religionem e medio tollerent extirparentque, et Graecia sibi valde hoc beneficium gratulari potuit: eorum tamen praecepta lubrica et non factis certa, non poterant illam animi tranquillitatem et felicitatem efficere, quam toties iactarunt. Quanto magis christianorum philosophia graecae et romanae praestat, maioremque vim in animos nostros habet, quum praeclaras sententias Graecorum aut Romanorum nobis tribuimus, quam si eas ex eorum ore audiamus. Nonne sapiens christianus maiori animi voluptate afficiatur, cum illa *Ciceronis* animo voluet: *unum diem bene, et ex praeceptis philosophiae actum, peccanti immortalitati esse anteponendum; et, philosophiam commentationem mortis esse, et alia innumera, quam ipse Cicero, quum haec meditaretur aut scriberet, affectus fuit?* Et haecenus animus principis ea cognoscenda, non modo vitiorum animi correctionem ab ea petere potest, sed et pedetentim, meditando ita virtuti et honestati assuescit, vt nihil, nisi quod honestum sit, vtile ducat, et nihil honestum, nisi quod et ciuium utilitatibus inferuire possit. Inde efficitur, vt, mente tam praeclaris praeceptis impleta, et exemplis, in rerum gestarum memoria, tanquam illustri monumento politis, instructa, per quae iter, vt aiunt, breuius et efficacius est, quam per praecepta, princeps, qui rem publicam capeffere velit, eius sapienter administrandae artes inde plenius ac melius, quam ediscendis magistrorum dictatis percipiat. *Cyrus* quidem moriens apud *Xenophontem* (VIII. *Cyr.* p. 187.) filios ad maiores amandans, hanc optimam disciplinam esse, arbitrabatur. Fuit anti-

antiquitas, et praesertim Graecia et Italia, excellentium regum, imperatorum et ducum foecunda mater, quos *Homerus*, humanae sapientiae princeps, *Herodotus*, *Thucydides*, *Plato*, *Xenophon*, *Polybius*, *Linus*, *Tacitus*, alique ad imitandum proposuere, qui principibus auctores incorrupti et certissimi essent, quid in vita sua vel viderent, vel ad communem hominum utilitatem sectarentur. In primis veteres *Homerum*, quem vnum omnem sapientiam, qua imperia constant, optime complexum esse, credebant, in deliciis habere; vt satis notum est de Alexandro, (*Curt. Suppl. I, 4.*) qui eius libros semper secum ferre, et, quum quiesceret, vna cum pugio- ne sub cervicali reponere solitus, militiae suae viaticum, et intitu- tionem bellicae virtutis appellauit. Non minus magni aestimati sunt *Pindarus*, *Euripides* *Sophocles*, et alii, quibus antiquitas nomen philosophorum, non, vt aetas nostra, inuidit; a sapientissimis enim viris, *Socrate* et *Platone* lecti et amati fuere, vt ex *Platone* satis constat. Latini habuere suos *Cicerones*, *Virgilios* et *Horatios*, qui plenius ac melius vitae philosophiam *Chrylippo* et *Crantore* docerent, (*Horat. Epp. I, 2.*) habent et Galli, Germani, Angli sum- mos viros, qui, etsi non omnes philosophi dicantur et agnoscantur, ingenii sui monumentis, ad graeca et latina exemplaria effigiatis, et profunt et delectant. Denique et principes philosophari videntur, quum antiquitatis cognoscendae, exterarum regiones, non vo- luptatis, aut malorum morum inde in patriam inferendorum causa, visunt, sapientis et fortissimi principis Germanici exemplo, (*Tac. II, 59.*) qui, quod eiusmodi cognitionem ad gloriam honestatem- que excitare, parandique vias ostendere sciret, Aegyptum hac de causa profectus dicitur. Eiusmodi philosophos quoque non pu- det, viros doctos sapientesque in contubernium admittere, eos- que assidua consuetudine et familiaritate dignari, quali *Plato* vsus est vtriusque *Dionysii* et aliorum, insuper a ciuitatibus magnis saepe sumptibus publice arcesitus; et multi alii nostris temporibus, quorum nomina nihil attinet in medium afferre.

Restat, vt, quibus rebus philosophia principis sese exserat, nunc differamus. Quod si haec diuina disciplina animum, vt ante mo-

b

niumus

nuimus excelsum et prudentem reddit, facile intelligitur, illum, magnarum et graviorum rerum plenum, et velle eas cum hominibus communicare, eos beatiores reddere, et omnino bene de hominum societate mereri. Voluit et hoc *Aristoteles*, ut est apud *Ciceronem*: (*de fin.* 2, 13.) ad duas enim res, aiebat, hominem esse natum, ad intelligendum et agendum, quasi mortalem Deum. Deus enim est mortali iuuare mortalem, et haec ad aeternam gloriam via. (*Plin.* II, 7.) Et profecto nulla cogitatio dulcior esse potest, quam quum adiutum vel consiliis, vel re ipsa vel sustentatum conseruatumque aliquem a nobis scimus. Magna res est, bene administrare rem publicam posse: at conseruare eam, ut *Cicero* atrocissima illa *Catilinae* coniuratione patefacienda et vindicanda fecit, ut, qui corona ciuica, ob ciues, vniuersamque rem publicam conseruatam donaretur, habitus sit dignus, longe maxima est gloria. (*Cic.* in *Pis.* 3. *Gell.* V, 6.) Quam praeclare itaque *Antoninus Pius*: *Malle se unum ciuem seruare, quam mille hostes occidere!* (*Capit.* 10.) Principi longe suauissima debet esse illa recordatio, se plurimis beneficiis, benignitate et liberalitate, miseris recreasse, pauperum curas leuasse, et debilitatam oppressamque miseris temporibus rem publicam, in veterem libertatem et dignitatem vindicasse. In eo profecto principes gloriari prae caeteris aliis hominibus priuatis possunt, quod ampliorem caeteris benefaciendi copiam habeant, qua ipsi, tanquam Dei in terris vicarii, et diuinae potestatis administri, maxime Deum imitari possint. Deus enim notante *Philone*, (*de somniis* p. 589.) beneficae virtutis nomen est, ut ipse, quum declarat maiestatem, solam benignitatem praedicat, seque sublimi patris nomine vult honorari; ut e plurimis locis Veteris et Noui Foederis intelligi potest. Quam praeclare hanc in rem *Plinius* (*Paneg.* 21.) de suo principe: *Itaque soli omnium contigit tibi, ut pater patriae esses, antequam fieres, eras enim in animis in iudiciis nostris: — quod quidem nomen, qua benignitate, qua indulgentia exeres, ut cum ciuibus tuis, quasi cum liberis parens, vnius.* — Augustus quidem a lacrimis temperare sibi non poterat, nomine *patriae* a Senatu per *Messallam* ei delato, quod, cum Romanos benignitate sua mirifice adfectos videret, compotem votorum se factum fate-

fateretur. Num alia de causa Cicero hoc nomine, tanquam laurea, omnibus triumphis maiori, ut Caesar pronuntiavit, honoratus fuit? Et quare Titus, amor ac deliciae humani generis appellatus est? Poterat ille maximus imperator voce vniquam praecleariori quam hac uti: *Amici hodie diem perdidit*, (Suet. 8.) quum quondam super coenam, quod nihil cuiquam toto die praestitisset, recordaretur? Licuit illi otioso esse, horasque bonas lusui ac aliis ludicris dare vel

Ad strepitum citharae cessatum ducere curam:

sed, nulla alia re magis quam beneficentia imperium stabile, vt diuturnum, ciues maiori fide fore, hostes vero efferatos odio iraque, vinci posse sciebat. Quae remedia conciliandi sibi amoris etiam habuisse perhibetur Marcus Aurelius, qui ex malis bonos, ex bonis optimos fecit. (Capit. 12.) Tantos vberriimosque fructus fert philosophia, cui Cicero omne, quicquid ad rempublicam attulerit, acceptum refert. Nos ipsi, inquit, (Off. I, 44.) — *si modo aliquid ad rempublicam attulimus, a doctoribus atque doctrina instructi ad eam et ornati accessimus.* Quin, Socrates, Plato, Xenophon, Aristoteles, huius vere magni viri doctores, ab augendis hominum utilitatibus et commodis ipsi non recesserunt, sed patria, domi forisque consilio, iustitia, et sapientia defensa, quod longe maximum videtur, vitae sanctitate, multis, quo meliores fierent ciues, profuerunt. Quorum exemplum quum non tam similitudine doctrinae, quam potius rebus et factis, quibus vera ac certa laus stabilitur, exprimere vellet Tullius, materiam gloriae, quam illi tempora reipublicae funesta, et acerbissimus illius casus, furoresque inutilis illius ciuis suppeditabant, vberriimam inuenit, et, peste a patria depulsa, sapientissimi viri nomen immortalitati tradidit. Quibus rebus egregie prudenterque gestis palam factum est, sapientiam vitae ducem esse, quae maximos viros impellat, vt commodorum suorum obliti, utilitatem ciuium tueantur, et, quaecumque agunt, ad eam referant. Eandem gloriam Demosthenes, Thucydides disciplina ad salutem patriae accommodanda, qua Athenae Philippo inuictae viderentur, sibi peperit. Plura possem ex rebus Graecorum Romanorumque gestis exempla laudare, si in re clarissima, quam omnia

tempora testantur, opus esset aliqua luce. Sed non modo recte factis, quae benignitas et altitudo quaedam animi praecipit, eorumque quasi fons est, sed et iis, quae iustitia et iuris aequabilitas gignit, haec philosophia principis continetur. Si enim civitatem tutam saluamque velit; eam praeclaris institutis legibusque, quarum fundamentum sit iustitia, quae cuique suum tribuit, temperet necesse est: quibus solis hominum societas conservari, dissipatique homines in communionem possunt conuocari. Quae si ab ipsa natura sunt haustae atque expressae: nec tam scriptae, quam natae: nec annuae, sed aeternae; non modo aliquot lustris, sed toti posteritati profunt. Eiusmodi legum lator auctorque fere idem facit, quod ille diligens agricola, qui arbores, qui futuro seculo prodesse, ferebat; admonitumque *Cyri*, (*Xenoph. Cyrop.* VIII. p. 187.) sapientissimi regis, posteritatem, ad quam omnia eius bene facta pertinent, colit atque veretur. Legibus autem, quae, ut ait *Cicero*, cum omnibus semper vna atque eadem voce loquuntur, et tanquam muti magistratus sunt, sibi suisque optime consulit: absque ira enim puniunt superbos, et a tenuioribus iniuriam arcent, oppressis perfugium atque solatium praebent, nec, ut cupidi principes corrumpi se patiuntur, sed aequo pede quasi, reges infimosque vel puniunt, vel defendunt. Graeci, qui legislatores habebant eximios, praesertim sapientes illos septem, non a contemplativa, sed vitae philosophia, a legibus egregiisque institutis sic dictos, exteris gentibus, in primis Romanis, ad se describendarum legum causa venientibus, eas concesserunt; quae tamdiu Graeciam Romanamque florentem opibus reddiderunt, quamdiu eas principes, quibus cura Reipublicae gerendae delata erat, seruarent. Et quid denique dicam de legibus diuinis, quae, omnibus numeris absolutae et perfectae, maximo honore cultuque fuere, sunt, eruntque: de quarum sanctitate et perpetua utilitate dicere hic nihil est opus. Quam bene igitur princeps philosophus, cum sibi tum aliis, his egregie factis, breuiter enumeratis, satisfacit, et viam ad immortalitatem sibi munit; qua non cum ipsa vita eius gloria terminatur, sed cum omni posteritate adaequatur. Maximum vero omnium periculorum et laborum, quibus

bus se dies noctesque exercuit, praemium, bonis iustisque viris sancte promissum, manet eum tum, quum Deus in die illo extremo iustus iudex suum cuique tribuet.

Sed his missis, ad **TE, CLEMENTISSIME PRINCEPS**, mea nunc se vertat oratio. Etenim **TVA, ELECTOR SANCTISSIME**, singularis clementia, **NATALI TVO DIE**, scholae nostrae animum viresque addidit, vota cum **SAXONIA TVA**, pro **TE TVA** que salute, incolumitate vitaeque longissima, pro **VNIVERSA DOMO CELSISSIMA**, ea, qua par est pietate et animi submissione, suscipere. Deus, humanarum rerum arbiter, festinavit, summas animi **TVI** virtutes, quae, **TE** eiusmodi principem sapientem, qualem Plato volebat, esse, abundantissime produunt, ad gubernacula reipublicae, quam nuper auspicio suscepisti, admouere; etsi pro **TVA** pietate optaueras, ut quam tardissime succederes **PATRI, OPTIMO ET MAXIMO PRINCIPI** quem fata terris modo ostenderunt. Precamur ergo supplices Deum, ut omnibus coeptis, dictis factisque **TVIS**, numen suum annuat, domumque Saxoniae cellissimam, semper opibus florentem esse iubeat. Fortissimum, potentissimum et hilarem **TE, SACRATISSIME PRINCEPS**, optamus et pie vouemus.

Nomi-

Nomina discipulorum piorum, pro salute **FRIDERICI
AVGVSTI** vota nuncupantium, haec sunt:

- I. CAROLVS FRIDER. ZIZMANN, Annaberg. *inquiret in causas, cur boni principes patres patriae dicantur, orat. graec.*
- II. CAROL. FRID. FLATH, Geyersdorp. *de bono atque felici principe dicet lat. orat.*
- III. CHRISTOPH. SCHREITER, Neundorp. *Laudes AVGVSTI ELECTORIS nostri, carm. heroic. canet.*
- IV. CAROL. FRID. ILLIG, Lautera Misn. *felicitatem ciuium, sapienti principi subiectorum, adumbrabit carmine theotifico.*
- V. IO. EHREGOTT OESTERREICH, Gelenau. *de philosophia vitae lat. orat. perorabit.*
- VI. IO. SAMVEL SEIDEL, Wiefä Misn. *de vi et potestate nominis Aug. or. lat. declamabit.*
- VII. WILHELM. LAVR. SCHREIBER, Mauersberg. *Vota pro salute ELECTORIS CLEMENTISSIMI suscipiet. orat. vernacula.*

Vt igitur hos iuuenes declamantes et vota pro **OPTIMO PRINCIPLE**, facientes, audiant **EPHORVS SVMME VENERANDVS, SENATVS AMPLISSIMVS, ET ALII REI LITTERARIAE AMANTES**, summo opere obsecramus, Scripsi Annabergae a. d. XII. Dec. cło 15cc LXXVIII.

Il
454

VOTA
 PRO SALVTE
 MISSIMI ET CLEMENTISSIMI
 PRINCIPIS
 ERICI AVGVSTI
 TORIS ET DVVIS SAXONIAE
 ETC. ETC
 TALI IPSIVS DIE
 XXIII. DEC. clol cclxviii
 QVA PAR EST, PIETATE OBSEQVIOQVE
 SVSCEPTA
 A
 SCHOLA ANNAEMONTANA
 M ACTVM SOLLEMNEM
 HVMANISSIME INDICIT
 IO. CHR. GOTTLBER
 RECT

TVR DISPVTATIO BREVIS DE PRINCIPE PHILOSOPHO

ANNABERG AE

X OFFICINA AVG. VALENT. FRISII

